

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 904/2020
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Веска Крстајића, председника већа, Милунке Цветковић, Бате Цветковића, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији и др. одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Ђорђа Калања, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди 2К број 436/18 од 05.11.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 76/20 од 18.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 23. септембра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Калања, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Кикинди 2К број 436/18 од 05.11.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 76/20 од 18.06.2020. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди 2К број 436/18 од 05.11.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и новчана казна у износу од 200.000,00 динара, те због извршења кривичног дела угрожавање наплате пореза и пореске контроле из члана 175. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 динара, па пошто му је применом одредаба чланова 67. и 68 КЗ опозвана условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци изречена правноснажном пресудом Основног суда у Кикинди 2К број 406/13 од 08.09.2016. године због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. КЗ, окривљени је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и 10 месеци и на јединствену новчану казну у износу од 300.000,00 динара, с тим што је истовремено

одређено да је изречену новчану казну дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, те да уколико ову казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да Основном суду у Кикинди плати износ од 5.000,00 динара на име судског паушала, те износ од 29.090,00 динара на име трошкова кривичног поступка, као и да ОЈТ у Кикинди плати износ од 29.429,00 динара на име трошкова економско-финансијског вештачења, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 76/20 од 18.06.2020. године, делимичним уважавањем жалби бранилаца окривљеног АА, пресуда Основног суда у Кикинди К број 436/18 од 05.11.2019. године преиначена је у погледу тачке два изреке пресуде, тако што је у том делу према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело угрожавање наплате пореза и пореске контроле из члана 175. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, због застарелости кривичног гоњења.

Ставом два исте пресуде, по службеној дужности, пресуда Основног суда у Кикинди К број 436/18 од 05.11.2019. године преиначена је у погледу одлуке о казни, тако што је окривљеном узета као утврђена казна затвора за кривично дело неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у трајању од 1 године и новчана казна у износу од 200.000,00 динара, као и казна затвора у трајању од 6 месеци на основу опозива условне осуде по пресуди Основног суда у Кикинди К број 406/13 од 08.09.2016. године, након чега је окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и 5 месеци и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, те која ће уколико окривљени не плати новчану казну у остављеном року, бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док су у преосталом делу жалбе бранилаца окривљеног одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Ђорђе Калањ, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело неосновано исказивање износа за повраћај пореза и порески кредит из члана 173а. став 2. у вези става 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, или да укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, након разматрања списка предмета и

правноснажних пресуда против које је захтев за заштиту законитости поднет, након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да није јасно у ком смислу је првостепени суд, приликом одмеравања казне, ценио висок степен кривице на страни окривљеног који везује за директан умишљај и намеру учиниоца да оствари право на неоснован повраћај пореза, а што као законско обележје кривичног дела не може имати карактер отежавајуће околности. Надаље, бранилац истиче да је првостепени суд ценио побуде из којих је окривљени извршио кривично дело у смислу отежавајуће околности, као и степен повређивања заштићеног добра, и поред тога што побуда за избегавање плаћа ња пореза код окривљеног није постојала, обзиром да је искључиви мотив био исправљање рачуноводствене грешке, а на који начин је према ставу браниоца правноснажним пресудама учињена повреда закона на штету окривљеног.

Изложени наводи захтева, по оцени Врховног касационог суда, нису основани, обзиром да је описаним преиначењем првостепене пресуде престала да егзистира и казна на коју је окривљени осуђен том пресудом, као и разлози за одмеравање казне из првостепене пресуде, будући да је другостепени суд дао своје разлоге који се поднетим захтевом и не нападају. Стога су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује да је првостепени суд погрешно ценио висок степен кривице код окривљеног приликом извршења кривичних дела, као и побуде из којих је кривично дело извршио, неосновани.

Поред тога, Апелациони суд у Новом Саду као другостепени је у својој одлуци, на страни седам став други, по оцени овога суда, изнео довољне и јасне разлоге за одмерену казну окривљеном АА, које разлоге Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те на ове разлоге, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП, упућује.

Налазећи, из изнетих разлога, да првостепеном и другостепеном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на коју се указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је у овом делу захтев одбио као неоснован.

У преосталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

Одредбом члана 484. Законика о кривичном поступку, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП).

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члан 438. став 1. тач. 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1) члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4. ЗКП.

Обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП), подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се она састоји.

Бранилац окривљеног АА – адвокат Ђорђе Калањ, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости, истиче и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, а због којих повреда је подношење овог правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца.

Међутим, у образложењу захтева, бранилац окривљеног ниједном речју не наводи конкретно у чему се ове повреде састоје, већ у вези са повредом кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истиче да радња извршења кривичног дела из члана 173а. може извршити само лице које потписује и сачињава пореску пријаву, а не и директор као одговорно лице, те дакле указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, а у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у суштини оспорава начин на који се обрачунава порез, износећи сопствени чињенични став да окривљени АА не може бити кривично одговоран за кривично дело из члана 173а. Закона о преском поступку и пореској администрацији „јер таква кривична одговорност ниједним законским прописом за то кривично дело није прописана“, те да се не може аналогним тумачењем одредбе члана 225. Закона о привредним друштвима установити кривична одговорност окривљеног за ово кривично дело.

Поред тога, захтевом се указује на повреду одредаба члана 16. ЗКП, и с тим у вези истиче да у току поступка суд није непристрасно оценио изведене доказе, нити је са једнаком пажњом утврдио чињенице које терете и које иду у корист окривљеног, уз полемисање са оценом суда у односу на валидност исказа сведока ББ и ВВ. Истим захтевом се указује и на повреду одредаба члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да другостепени суд уопштено и паушално образлаже због чега сматра да није потребно вештачење од стране комисије вештака у конкретном случају, те због чега је у овом делу жалбу браниоца одбио као неосновану, а из којих све разлога није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, због повреде закона.

Како, дакле, у преосталом делу захтева бранилац окривљеног само формално указује на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док суштински нижестепене пресуде побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа, односно због повреде одредаба члана 16. ЗКП, као и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, што све у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља разлоге због којих је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, у делу којим је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у коме је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Веско Крстајић,с.р.